

MARTHAFÖRBUNDETS

ABC

– ett litet lexikon

Alla medlemmar utgör stommen för hela förbundet. I dag är vi 9 409 medlemmar i hela Svenskfinland – en organisation som heter duga.

Andrea Hasselblatt är vår förbundsordförande.

Arbetsutskottet består av 3–6 medlemmar ur vår centralstyrelse och har som uppgift att dels bereda ärenden för centralstyrelsen, dels fatta beslut gällande löpande ärenden.

ACWW, Associated Country Women of the World, är en organisation som Marthaförbundet är medlem i. Den arbetar med frågor som berör kvinnor på landsbygden över hela världen.

Bildning i hemmet är första namnet på vår organisation. Föreningen godkändes dock inte av dåvarande generalguvernören Bobrikoff och kvinnorna insåg att ordet bildning låter farligt. Därför valde man namnet Martha från Bibeln och föreningen fick inleda sin verksamhet.

Beslutanderätten, den högsta, har förbundets vår- och höstmöte. Där representeras alla distrikt av ombud som för sitt distrikts talan.

Broschyrer späckade med kunskap och inspiration ges årligen ut av Marthaförbundet.

Centralstyrelsen (CS) för Marthaförbundet består av representanter från alla våra distrikt och leds av förbundsordföranden. Styrelsen sammankommer minst fyra gånger per år och är

förbundets högsta verkställande organ. **Celybakelsen** är en av de fyra marthabakelser som lanserades i samband med att matkulturdagen firades för tjugonde gången år 2013. Namnet syftar på Cely Mechelin, en av Martharörelsens förgrundsgestalter.

Distrikten är Marthaförbundets officiella medlemmar. Vi har tolv regionala distrikt och Ungmartha rf som ett trettionde distrikt. Marthadistrikten består i sin tur av föreningar.

Deltagare i vår verksamhet är både medlemmar och i allt högre grad allmänheten. Ekonomiska bidrag erhålls främst för en utåtriktad verksamhet, det vill säga för att sprida kunskap inom våra kärnområden till allmänheten.

Delegerat ansvar, till exempel inom föreningen, är ett sätt att sprida på ansvaret så att inte en person blir över-sysselsatt.

Direkt medlem i förbundet är den som inte hör till en förening eller krets, men som ändå är medlem i Marthaförbundet. Förutom privatpersoner kan även sammanslutningar med rättshandlingsförmåga bli direkta medlemmar i förbundet.

Ekonomi- och konsumentrådgivningen har som mål att sprida kunskap kring en balanserad ekonomi, där man inte lever över sina tillgångar och där man konsumerar genomtänkt och beaktar såväl den egna ekonomin som miljön.

Ekologirådgivningen har som mål att på ett pedagogiskt och inspirerande sätt öka medvetenheten om frågor kring miljöhänsyn i vardagen.

Emissarier reste under början av 1900-talet runt för att sprida kunskap om hur man tar hand om sitt hushåll.

Ersättare väljs för styrelsemedlemmar (personliga). De har också samma ansvar som styrelsemedlemmen.

Föreningarna är medlemmar i distrikten. I dag har vi cirka 200 registrerade marthaföreningar.

Fredrika Runebergs stipendiefond delar årligen ut ett stipendium för en samhällsmoderlig insats. Marthaförbundet är medlem i stipendiekommittén tillsammans med Svenska kulturfonden, Svenska folkskolans vänner och Svenska Kvinnoförbundet. Dagen firas årligen på Fredrikas födelsedag den 2 september.

Föreningsstöd har våra marthadistrikt, -föreningar och -kretsar möjlighet att ansöka om (vanligen i februari) av Marthaförbundet. Svenska kulturfonden står för bidraget, men utdelningen sker via centralstyrelsen.

Fullmakt krävs för både distriktens och förbundets vår- och höstmöten. Av den framgår vem som har rätt att representera föreningen/distriktet vid mötet. Fullmakten ska vara undertecknad enligt namnteckningsrätten i stadgarna.

Facebook är en viktig kanal för informationsspridning. I dag har vi fler än

3 300 gillare – gå också du in och gilla oss!

Förtjänstecken kan mot ansökan utdelas till personer som på ett förtjänstfullt sätt tjänat förbundets syfte enligt gällande direktiv. Direktiven förnyas som bäst, men du hittar de gällande direktiven på vår hemsida martha.fi.

Föreningsmötet (vår- och höstmöte, årsmöte) är det högsta beslutande organet i förbundet/föreningen.

Garderoben är vårt projekt för att minska textilkonsumtionen. Vi samarbetar flitigt med Marttaliitto som driver projektet *Garderobi*.

Gemenskap är det värdeord som oftast beskriver marthaverksamheten och som lockar allt flera kvinnor med i verksamheten.

Hantera vardagen är ett väletablerat kurs- och informationskoncept i stora delar av Svenskfinland. Målsättningen med verksamheten är att ge kunskap och färdigheter som främjar balans i vardagen genom att stärka kunskaperna i huslig ekonomi och vardagshantering. Därtill har projektet som mål att såväl förhindra utslagning och ohälsa som främja integrering i samhället bland grupper som annars riskerar utslagning. Projektet finansieras av Penning-automatföreningen RAY.

Hedersmedlemmar och hedersordförande kan utses av förening, distrikt och förbund som en hedersbetygelse för förtjänstfullt arbete i föreningen.

Hushållsrådgivningen har som mål att sprida Marthaförbundets matvision och genom den öka medvetenheten om en hållbar och hälsosam matkonsumtion.

Hållbar livsstil utgör kärnan i all vår verksamhet. Marthaförbundets vision är ett samhälle som genomsyras av en hållbar livsstil genom medvetna val i vardagen.

Informationsteamet ansvarar för Marthaförbundets externa och interna kommunikation. Den omfattar tidskriften Martha, webben, sociala medier och allt material som vi producerar.

Internationellt engagerar vi oss främst i resurscentret Marta i Lettland och i Nordens Kvinnoförbund (NKF).

Inspirations- och kunskapsspridning är fortfarande en av grunduppgifterna för förbundet.

Instagram sprider inspiration och information kring förbundets verksamhet – följ oss du också genom att tagga #martha #marthaförbundet #marthapåväg.

Jämställdhetspolicyn för Marthaförbundet klargör vilka jämställdhetsfrågor vi har valt att arbeta för.

Kursverksamheten utgör en stor del av det arbete vi utför. Via kurserna i allt från babymat till säsongsmat, från naturkosmetik till avfallssortering, från ekonomifostran för barn till föreläsningar om hur man behärskar sin ekonomi når vi årligen cirka 6 000 deltagare.

Kansliet är beläget i Västra Böle på adressen Bölegatan 2. Marthaförbundet har också ett kansli i Vasa på adressen Handelsesplanaden 12. Om man vill besöka oss är kansliet öppet måndag till torsdag kl. 10–13 – välkommen att titta in!

Klädbytdagen ordnas årligen lördagen efter farsdag i november. Från och med år 2015 firas den nationellt med främst Marttaliitto som samarbetspartner.

Kretsar är oregistrerade föreningar som fungerar under en registrerad förening. Alla medlemmar är således också medlemmar i en förening.

Kassörerna handhar föreningens ekonomi. Enligt modellstadgarna kan kassören även väljas utanför styrelsen.

Kunskap är ledordet för vår verksamhet. Sedan begynnelsen har spridningen av kunskap varit förbundets huvuduppgift.

Lucina Hagman heter den kvinna som tog initiativet till hela martharörelsen år 1899. Hon fick ett brev från sin väninna i norra Karelen som beskrev hur mörker och armod rådde. Det var brevets mörka karaktär och viljan till förändring som blev gnistan som tände marthalågan.

Lisi Wahl var Marthaförbundets ordförande åren 1930–1948, i dag understödjer stiftelsen i hennes namn vår verksamhet för barn och unga.

Martha, en kvinna i tiden. Man kan vara martha på många olika sätt, och alla sätt är lika bra.

Matkulturdagen firas årligen den 9 oktober.

Medlemmarna i förbundet är 9 409 kvinnor (och ett fåtal män) i alla åldrar. Tillsammans bildar vi Svenskfinlands största kvinnoorganisation.

Medlemsmärke kan man beställa via martha@martha.fi eller genom att ringa kansliet. Medlemsmärket är ett gammal snirkligt M i silverfärg och alla marthor kan beställa det. Märket bärs på vänstra sidan, vid hjärtat.

Medlemsregistret sköts av ansvariga i krets, föreningar och distrikt. De har som uppgift att upprätthålla en tidsenlig medlemsförteckning över sina medlemmar. Marthaförbundet erbjuder medlemsregistret Ankkuri för sina medlemsföreningar för att underlätta arbetet.

Missionen för Marthaförbundet är att vara en aktiv opinionsbildare och samhällspåverkare för vår tids största utmaning: en hållbar livsstil genom medvetna val i vardagen.

Martha gör gott är devisen vi arbetar efter under åren 2014–2016.

Motioner kan inlämnas till centralstyrelsen senast fyra veckor före vår- och höstmötet.

Möten är en del av hela förbundets verksamhet. Alla styrelsemöten bör protokollföras, medan föreningen redogör

för månadsmötena i verksamhetsberättelsen.

#marthadrårtskogen är en kampanj som har som mål att inspirera människor att röra på sig mer, upptäcka naturen, samlas över generationsgränserna och samtidigt lära sig njuta av naturens skatter.

NKE, eller Nordens Kvinnoförbund, består av Marthaförbundet, Martta-liito, Hem & Samhälle (Sverige), Norges Kvinne- og Familieforbund (Norge) och Kvenfélagasambands Islands (Island). Varje sommar ordnar systerorganisationerna i tur och ordning en kongress med ett givet tema – kom gärna med! År 2017 står Marthaförbundet i tur att ordna sommarkongressen.

Nätverk av kvinnor i alla åldrar, från hela Svenskfinland och Åland kan vi erbjuda alla våra medlemmar.

Ombuden spelar en viktig roll i beslutsfattandet på distrikts- och förbunds nivå. Vid vår- och höstmötet är det ombuden som godkänner eller förkastar de ärenden som behandlas. Alla deltagare har yttranderätt, men endast ombuden har rösträtt.

Opinionsbildning är en av Marthaförbundets viktiga uppgifter. Genom projekt, kampanjer och ställningstaganden lyfter vi frågor som vi ser som viktiga för en hållbar livsstil.

Organisationsstrukturen är följande: som martha är du medlem i en förening (direkt eller via en krets), föreningen är medlem i ett distrikt (regionalt)

och distrikten är medlemsföreningarna i förbundet.

Ordföranden har som uppgift att driva föreningens verksamhet framåt enligt gällande beslut. Det är viktigt att som ordförande vara väl förberedd och rättvis samt ha en vision över hur man vill utveckla verksamheten.

Projektverksamheten är ett sätt för oss att utveckla rådgivningen. Via projektet kan vi rikta extra stöd till just den målgrupp som behöver oss mest.

Protokoll vid styrelsemötena bör innehålla alla beslut som fattas vid mötet. Verksamhetsgranskaren granskar även protokollen vid själva verksamhetsgranskningen.

Personalen på förbundet arbetar med hela Svenskfinland som arbetsfält. Personalstyrkan uppgår i dag till 11 årsverken (fördelat på 13 personer).

Psst! Visste du att Marthaförbundet också finns på Pinterest?

Queerfeministerna är ett av de roliga namn våra marthakretsar har. Det finns också Citymarthor, Skärinärthor, Almor, Märthor, Supermarthor, Tjejligan och många många fler. Namnet på kretsen är det ärende som fått flera grupper att ställa till med omröstning.

Rösträtt har de utsedda ombuden vid vår- och höstmötet. Alla närvarande har yttranderätt, men det är endast ombuden som kan komma med motförslag och som får rösta.

Rättvist, rejält och roligt är målet med hela marthaverksamheten. Därför gjordes en stadgeändring som ger ett rättvist medlemskap: alla medlemmar får tidskriften Martha som en del av sitt medlemskap. Rejält god ska maten vi tillreder vara och vi ska aldrig glömma bort att ha roligt tillsammans.

Rådgivningsverksamheten är grunden för all kunskapsspridning och den verksamhet på förbundet som erhåller statsunderstöd.

Rf står för en registrerad förening.

Stadgarna styr verksamheten på alla nivåer. Läs gärna din förenings stadgar! De ger svar på frågan varför vi finns till och hur vi ska fungera i vår förening.

Styrelsens uppgift och sammansättning definieras i stadgarna. En person kan i följd väljas till antingen ordförande, medlem eller ersättare så att nämnda uppdrag i en följd kommer att omfatta högst tolv år i föreningen och åtta år i distrikt och förbund.

Sekreteraren är ofta spindeln i föreningen, ordförandes högra hand och ansvarig för att protokollen blir uppgjorda och informationen sprids.

Startbidrag beviljas nya föreningar och kretsar av Marthaförbundet mot ansökan. Startbidragets storlek är 100 euro.

Svinnkampen (Hävikinkaatajat) är förbundets nyaste projekt som förverkligas 2.1.2015–30.6.2016 med målet att skapa en rörelse mot matsvinnet.

Tidskriften Martha utkommer årligen med sex nummer och är vår medlems-tidning.

Tack för maten! projektet har som syfte att engagera privata svenskspråkiga daghem i Svenskfinland och även på våra språköar samt att utveckla måltiden och bespisningsverksamheten.

Uppdateringar i medlemsregistret ska i huvudsak skötas av föreningen själv. Som martha är du också skyldig att meddela din förening eventuella förändringar i kontaktppgifter (och e-post-adressen). Om du inte själv har tillgång till dator kan du vända sig till förbundets ekonomiassistent.

Ungmartha rf är Marthaförbundets barn- och ungdomsorganisation. Runt om i Svenskfinland finns M-klubbar som vanligtvis leds av marthor och som regelbundet ordnar återkommande verksamhet för barn och unga.

Visionen för all vår verksamhet är ett samhälle som genomsyras av en hållbar livsstil genom medvetna val i vardagen. All vår verksamhet strävar efter att bidra till visionen.

Verksamhetsplanen beskriver målet med verksamheten, verksamhetsberättelsen beskriver den verksamhet föreningen har genomfört under föregående verksamhetsår.

Wwww.martha.fi samlar senaste nytt om Marthaförbundet.

Yttranderätt vid mötena har alla deltagare, men endast ombuden har

rösträtt. Vid föreningens årsmöte har alla medlemmar rösträtt.

Zzzzz ... Martha tipsar om frågor som berör din livsstil, till exempel att du ska komma ihåg att få tillräckligt med sömn.

Årsmöte hålls i föreningar senast den sista februari. Årsmötet är föreningens högsta beslutande organ och alla medlemmar har såväl närvaro – som rösträtt.

Årets marthagärning utses av centralstyrelsen vid förbundets vårmöte. Alla medlemsföreningar har möjlighet att nominera gärningar under utsatt tid enligt uppställda kriterier.

Ärendelistan för vår-, höst- och årsmöte finns stipulerad i stadgarna. Styrelsen är skyldig att följa gällande ordning.

Ändringar i föreningens funktionärer bör meddelas till Patent- och registerstyrelsen (Föreningsregistret) efter avslutat ordinarie möte. Detta är viktigt med tanke på dem som har namnteckningsrätt för föreningen.

Öppenhet i all verksamhet är viktig för allt beslutsfattande.

Önskemål om verksamheten kan inlämnas till styrelsemedlemmar, funktionärer och personal. Det är bra om verksamheten motsvarar medlemmarnas önskemål.

Östersjön är fortsättningsvis ett prioriteringsområde inom hela förbundet. Fundera gärna du också vad du kan göra för ett renare Östersjön.

Martha

F Ö R B U N D E T

På pärmen: Marthamuffins
– detta och många andra
recept hittar du på:
www.martha.fi

